

Povijesnojezične teme u nastavi hrvatskoga jezika

Na Filozofskom fakultetu u Rijeci u akademskoj 2019./2020. godini pokrenut je u okviru Nastavničkoga modula novi izborni kolegij za studente diplomskoga studija Hrvatski jezik i književnost *Teme iz povijesti hrvatskoga književnog jezika u nastavi hrvatskoga jezika*. Polazište u sadržaju kolegija je pregled povijesnojezičnih jedinica u nastavi hrvatskoga jezika u osnovnoj i srednjoj školi (prema važećem nastavnom planu i programu za osnovnu i srednju školu). Studenti stječu nove ishode koji ih cjelovitije pripremaju za nastavnički poziv i posebno za nastavne jedinice vezane uz povijest hrvatskoga jezika i povijest hrvatskoga književnog jezika. Iz skupine ishoda u izlaganju se izdvajaju dva: (1) kompetentno odabrati i primijeniti različite vrste podataka i važne pojedinosti iz povijesti hrvatskoga jezika za motivaciju učenika za čitanje tekstova starije pisane baštine i (2) steći zanimanje i pozitivan odnos prema pisanoj baštini u didaktičkoj situaciji i izvan nje. Komentiraju se rezultati rada prve generacije studenata, posebice njihovi timski uradci (pregledi povijesnojezičnih tema u aktualnim udžbenicima, pitanja na natjecanjima i maturi te prijedlozi zadataka za ispitivanje učenikova znanja o povijesnojezičnim temama). Predstavlja se i koncepcija priručnika koji se kao digitalni sadržaj priprema za nastavnike u osnovnim školama, gimnazijama i strukovnim školama. Naglasak je na neknjiževnim tekstovima objavljenima između 17. i 19. stoljeća, koji će pomoći nastavnicima u motivaciji učenika (od zadataka u kajkavskim i štokavskim udžbenicima matematike preko pravila ponašanja za stolom u starokajkavskom bontonu do recepata u ljekarušama). Spoznaje nakon prve provedbe kolegija unose se u pripremu kolegija za sljedeću generaciju studenata.

Ključne riječi: hrvatski jezik, povijest jezika, nastava, udžbenik

Literatura:

1. Frančić, A. – Kuzmić, B., *Jazik horvatski – jezične raščlambe starih hrvatskih tekstova*, Zagreb 2009.
2. Bratulić, J. i dr., *Povijest hrvatskoga jezika*, knj. 1., 2., 3., 4., 5., 6., Croatica, Zagreb 2009.-2019. (antologije djela)
3. Stolac, D., Ekološke teme u hrvatskim srednjovjekovnim statutima, u: *Ekologija u odgoju i obrazovanju*, Gospić, 2004, str. 79-89.
4. Visinko, K., *Čitanje: poučavanje i učenje*, Zagreb, 2014. (izbor)
5. osnovnoškolski i srednjoškolski udžbenici hrvatskoga jezika i čitanke; <http://www.azoo.hr/>;
<http://www.ncvvo.hr>